

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0821U100059

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 12-01-2021

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Олесенко Інна Сергіївна

2. Olesenko Inna Serhiyivna

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 051

Назва наукової спеціальності: Соціальні та поведінкові науки. Економіка

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 21-12-2020

Спеціальність за освітою: Економіка підприємства

Місце роботи здобувача: Вінницький торговельно-економічний інститут Київського національного торговельно-економічного університету

Код за ЄДРПОУ: 01562987

Місцезнаходження: вул. Соборна, 87, м. Вінниця, Вінницький р-н., Вінницька обл., 21050, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 26.055.004

Повне найменування юридичної особи: Київський національний торговельно-економічний університет

Код за ЄДРПОУ: 01566117

Місцезнаходження: вул. Кіото, буд. 19, м. Київ, 02156, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Київський національний торговельно-економічний університет

Код за ЄДРПОУ: 01566117

Місцезнаходження: вул. Кіото, буд. 19, м. Київ, 02156, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 06.81

Тема дисертації:

1. Управління платоспроможністю підприємства торгівлі
2. Solvency management of a trade enterprise

Реферат:

1. Дисертація є комплексним дослідженням теоретичних, методичних та практичних аспектів управління платоспроможністю підприємства торгівлі. Метою дослідження є обґрунтування напрямів вдосконалення управління платоспроможністю підприємства торгівлі на основі вивчення теоретичних та оцінки практичних аспектів обраної проблематики. У роботі розглянуто та систематизовано існуючі підходи вчених до трактування поняття «платоспроможність підприємства». На основі доповнення виявлених сутнісних характеристик покращено трактування сутності поняття «платоспроможність підприємства». Запропоновано класифікувати платоспроможність за елементами результативності, стабільністю, рівнем доступності інформації для контрагентів, ефективністю, що дасть змогу менеджменту підприємства визначати більш чіткіше напрями управління платоспроможністю. Сформульовано авторське бачення щодо розуміння сутності поняття «управління платоспроможністю підприємства» як багатофункціональний

інтегрований в загальну систему управління процес попередження і нейтралізації ризику неплатоспроможності, захисту фінансових інтересів стейкхолдерів, формування економічної безпеки та попередження банкрутства, що ґрунтується на спеціальній системі методів та принципів, що дозволить більш виважено регламентувати та структурувати цей процес на підприємстві. Удосконалено методологічний підхід до побудови системи управління платоспроможністю на підприємстві торгівлі, що ідентифікує та розкриває зміст основних її системоутворюючих елементів. Розроблено структурно-логічну послідовність здійснення такого управління, яка охоплює стратегічний, тактичний та оперативний рівні і містить дев'ять етапів роботи. Дано авторське визначення поняттю «результативність управління платоспроможністю підприємства торгівлі» шляхом визначення характеристик цільового забезпечення такого управління. Оцінку платоспроможності підприємств торгівлі пропонується здійснювати на основі системи показників, які диференціюються за рівнем значущості (пріоритетності), аспектами платоспроможності та рівнями управління, і передбачається порівняння основних індикаторів платоспроможності не з усередненими нормативами, а з встановленими на підприємстві їх цільовими значеннями. Здійснений аналіз стану та динаміки основних показників платоспроможності підприємств торгівлі України у 2012–2018 роках показав прискорення темпів падіння рівня платоспроможності підприємств торгівлі. Отримані значення основних коефіцієнтів платоспроможності засвідчили нестабільний, кризовий стан підприємств торгівлі України та дали змогу обґрунтувати напрями удосконалення системи управління платоспроможністю підприємства торгівлі. Представлено удосконалений підхід до групування активів підприємства з урахуванням особливостей галузі торгівлі, який виокремлює сім груп активів. Запропоновано здійснювати диференціацію методів підвищення ліквідності найбільш вагомих у структурі видів оборотних активів (товарних запасів та поточної дебіторської заборгованості за товари, роботи і послуги) за окремими підпроцесами, що сприятиме скороченню періоду їх обороту, та, відповідно, покращенню ліквідності і платоспроможності підприємства. В рамках удосконалення процесу управління платоспроможністю підприємства торгівлі розроблено структурно-логічну послідовність оптимізації обсягу та структури поточних зобов'язань підприємства торгівлі, яка складається із восьми етапів роботи. Удосконалено систему принципів оптимізації поточних зобов'язань, на ґрунті яких побудовано модель оптимізації поточних зобов'язань засобами лінійного програмування. Запропоновано методологічний підхід до побудови системи контролю платоспроможності на підприємстві торгівлі, який ідентифікує всі системоутворюючі елементи, конкретизує їх склад, визначає контрольні показники та інструменти контролю за контурами управління, що формує блок антикризового фінансового управління на підприємстві та сприятиме стабілізації фінансового стану. Розроблено авторську блок-схему процесу контролю на підприємстві торгівлі, яка складається із восьми етапів та спрямована на забезпечення довгострокової платоспроможності підприємства. В рамках процесу контролю рекомендовано використовувати удосконалену градацію масштабів відхилень результатів контролю та запропоновану матрицю рішень за результатами контролю платоспроможності.

2. The dissertation is a complex research of theoretical, methodical and practical aspects of solvency management of a trade enterprise. The purpose of the study is to substantiate the areas of improvement of solvency management of the trade enterprise on the basis of studying the theoretical and evaluation of practical aspects of the selected issues. The paper considers and systematizes the existing approaches of scientists to the interpretation of the concept "solvency of the enterprise". Based on the addition of the identified essential characteristics, the interpretation of the essence of the concept "solvency of the enterprise" is enriched. It is proposed to classify solvency according to performance elements, stability, efficiency and level of information availability for contractors, which will allow the company's management to define more clearly the areas of solvency management. The author's vision of understanding the essence of the concept of "solvency management" as a multifunctional integrated into the general management system process of prevention and neutralization of insolvency risk, protection of financial interests of stakeholders, economic security and bankruptcy prevention, based on a special system of methods and principles it is prudent to regulate and structure this process at the enterprise. The methodological approach to the construction of the solvency management system at the trade

enterprise has been improved, which identifies and reveals the content of its main system-forming elements. A structural and logical sequence of such management has been developed, which covers the strategic, tactical and operational levels and contains nine stages of work. The author's definition of the concept of "efficiency of solvency management of a trading company" is given by defining the characteristics of targeted management. It has been suggested to assess the solvency of trade enterprises on the basis of a system of indicators that are differentiated by level of significance (priority), aspects of solvency and levels of management, and provides a comparison of key solvency indicators not with average standards but with their target values. The analysis of the state and dynamics of the main indicators of solvency of trade enterprises of Ukraine in 2012-2018 has been made demonstrating an acceleration of the decline rate in the level of solvency of trade enterprises. The obtained values of the main solvency ratios testified to the unstable, crisis state of the general and selective set of trade enterprises and made it possible to substantiate the directions of improving the solvency management system of trade enterprises. An improved approach to grouping the company's assets taking into account the specifics of trade has been suggested, incorporating seven groups of assets. It has been suggested to differentiate methods of increasing liquidity of the most important types of current assets (inventories and current receivables for goods, works and services) by individual subprocesses, which will reduce their turnover and, accordingly, improve liquidity and solvency of the enterprise. As part of improving the solvency management process of the trading company, a structural and logical sequence of optimizing the volume and structure of current liabilities of the trading company, consisting of eight stages. The system of principles of optimization of current liabilities has been improved, on the basis of which a model of optimization of current liabilities by means of linear programming has been built. A methodological approach to building a solvency control system at a trade enterprise has been suggested, identifying all system-forming elements, specifying their composition, determining control indicators and control tools for management contours, which forms a block of anti-crisis financial management at the enterprise and helps stabilize financial condition. The author's block diagram of the control process at the trade enterprise, consisting of eight stages, has been developed being directed on maintenance of long-term solvency of the enterprise. As a part of the control process, it is recommended to use an improved gradation of the scale of deviations of control results and the proposed matrix of solutions based on the results of solvency control.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ситник Ганна Вікторівна

2. Sytnyk Hanna Viktorivna

Кваліфікація: д. е. н., 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Давиденко Надія Миколаївна
2. Davydenko Nadiya Mykolayivna

Кваліфікація: д.е.н., 08.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Семенова Катерина Данилівна
2. Semenova Kateryna Danylivna

Кваліфікація: к.е.н., 08.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Дугінець Ганна Володимирівна

2. Duhinets Hanna Volodymyrivna

Кваліфікація: д. е. н., 08.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Коцеруба Наталія Василівна

2. Kotseruba Nataliia Vasylivna

Кваліфікація: к. е. н., 08.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Фоміна Олена Володимирівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Фоміна Олена Володимирівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.